

CONSTITVTIO- NES ET DECLARATIO-

NES EXAMINIS GENE-
ralis Societatis
IESV.

ROMÆ, M. D. LXX.

Apud Victorium Hælianum.

Cum facultate Superiorum.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that proper record-keeping is essential for transparency and accountability, particularly in the context of public administration and financial management.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used for data collection and analysis. It highlights the need for standardized procedures to ensure the reliability and validity of the information gathered. This includes the use of surveys, interviews, and statistical software.

3. The third part of the document focuses on the ethical considerations surrounding data collection and analysis. It stresses the importance of obtaining informed consent from participants and ensuring that their personal information is protected and used only for the intended purpose. Ethical guidelines and best practices are discussed in detail.

4. The fourth part of the document addresses the challenges and limitations of data collection and analysis. It acknowledges that there are often obstacles to obtaining complete and accurate data, such as non-response rates and data quality issues. Strategies for overcoming these challenges are provided.

5. The fifth part of the document discusses the role of data in decision-making and policy development. It explains how data-driven insights can inform the design and implementation of public programs and services, leading to more effective and efficient outcomes. The importance of ongoing monitoring and evaluation is also emphasized.

6. The sixth part of the document provides a summary of the key findings and conclusions. It reiterates the importance of a systematic and ethical approach to data collection and analysis, and offers recommendations for future research and practice. The document concludes by expressing the hope that these insights will contribute to the advancement of public administration and the well-being of the community.

PRIMUM AC GE-
NERALE EXAMEN

IIS OMNIBVS, QUI
in Societatem IESV

A admitti petent, *pro-
ponendum'.

DE INSTITVTO SO-
CIETATIS IESV, ET
varietate personarum, quæ
in ipsa sunt.

Cap. I.

EC minima Cõ-
gregatio, quæ à se-
de Apostolica pri-
ma sui institutione
Societas IESV no-
minata est, primùm fuit appro-
bata per felicis memoriæ Paulū
Papam III. anno 1540. & per
eundem postmodum 1543. con-

notus est, qui ingreditur: non necesse erit iuxta hoc exa-
men procedere. Id tamen ille, cui examinandi munus cõ-
mittitur, cum Superiore conferat, & eius iudicium se-
quatur. Antè autem, quàm domi rēcipiantur, ferè sem-
per de quibusdam rebus maioris momenti, præsertim de
ijs, quæ solent excludere, examinari eos oportebit.

DECLARA-
TIONES IN

examen, in

Cap. I.

A **H**OC exa-
men vè

plurimum omni-
bus proponi solet,
postquam in Do-
mum primæ pro-
bationis ingrediū-
tur. Si tamē in ali-

quo particulari dē-
bitaret ratio aliud
examē breuius es-
se proponendum,
aut hoc ipsum re-
linquendum, vt le-
gatur, nullo po-
stulato respōso ad
ea, quæ continet,
vel si satis alioqui

A ij firmata,

firmata, ac rursus per Iulium III. illius successorem anno 1550. Ut interim omittantur diuersæ literæ Apostolicæ, in quibus de ea sermo habetur, & ei variæ facultates (supposita magna approbatione, & confirmatione) conceduntur.

Finis huius Societatis est, non solum saluti & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare; sed cum eadem impensè in salutem, & perfectionem proximorum incumbere.

Ad hunc finem melius consequendum tria vota in ea, Obedientiæ, Paupertatis, & Castitatis emittuntur: sic Paupertatem accipiendo, ut nec velit, nec possit redditus ullos ad suam sustentationem, nec ad quiduis aliud habere. Quod non tantum in particulari de vnoquoque, sed etiam de Ecclesijs & Domibus Societatis professæ est intelligendum. Nec etiam (quamuis alijs sit licitum) pro missarum sacrificijs, vel prædicationibus, vel lectionibus, vel ullius sacramenti administratione, vel quouis alio pio officio ex ijs, quæ iuxta suum institutum Societas potest exercere, stipendium

B § *Huiusmodi Domus probationis, velut mēbra sunt Collegiorum, vbi admitti, et probari ad tempus solent, qui postmodum in Collegijs sunt cōstituti.*

ullum, vel eleemosynam, quæ ad compensationem huiusmodi ministeriorum dari solet, ab alio, quam à Deo (ob cuius obsequium omnia purè facere debent) possunt admittere.

Et quamuis habeat Societas Collegia, et* Domos probationis redditibus

6 redditibus dotatas ad Scholasticorū sustentationem antequā in Societatē professam, vel eius Domos recipiantur: non possunt tamen huiusmodi redditus in vsum alium iuxta litteras Apostolicas in Cōstitutionibus declaratas expēdi; nec Domus Professorū, nec aliquis eorum, aut etiam Coadiutorum eisdem vti poterit.

7 Professā itidem Societas præter tria vota dicta, votum facit expressum Sūmo Pontifici vt Vicario, qui nunc est, vel pro tempore fuerit, Christi Domini nostri, nimirum ad proficiscendum sine excusatione, non petito viatico, quocunque gentium eius Sanctitas iusserit, inter fideles vel infideles ad res, quæ ad diuinum cultum, & Religionis Christianæ bonum spectant.

6 Ceterum ratio viuendi in exterioribus iustas obcaussas, maius Dei obsequium semper intuendo, cōmunis est, nec vllas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet; sed illas assumere quiuis poterit, quæ sibi videbun-

C tur (cum * approbatione Superioris') ad maiorem sui spiritus profectum conuenire, & quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.

7 Personarum autem, quæ admittuntur in hanc Societatem generaliter sumptam, quatuor

C § Hoc Superiori iudicandū relinquetur. Ille autē vices suas Confessario, vel alijs, quando expedire censuerit, poterit delegare.

A iij Præter

E X A M. G E N.

D. ¶ *Præter hæc quatuor genera personarum, non nulli ad solemnem professionem triū notoriū tantum iuxta litteras Apostolicas Iulij Tertij admittuntur.*

* quatuor sunt classes, si finem, **D** quem ipsa spectat, intueamur: tametsi omnes, qui ingrediuntur, quod ad ipsos attinet, quartæ classis esse debent. *Se qua dicitur*

In primis aliqui admittuntur, **3** ut professionem in Societate quatuor solēnibus votis (ut dictum est) emissis faciant, peractis prius experimentis & probationibus debitis : & hos sufficienter in litteris eruditos (ut in Constitutionibus postmodum dicitur) & in vita, ac moribus diu (quemadmodum hæc vocatio exigit) probatos, & omnes ante professionem sacerdotes esse oportet.

Secundæ classis sunt, qui in Coadiutores ad diuinum seruitium, & Societatis auxilium in rebus spiritalibus, vel temporalibus admittuntur : & ij quidem post experimēta & probationes vota simplicia, Obediētiae, Paupertatis, & Castitatis (omisso quarto ad Summum Pontificem pertinente, & alio quouis solemni) debent emittere: qui sua sorte contenti esse debent, intelligentes eos in conspectu Creatoris & Domini nostri magis mereri, qui maiori charitate se impendunt auxilio & obsequio omniū, ex amore diuinæ maiestatis, siue in rebus altioribus, siue in alijs inferioribus & humilioribus.

Tertiæ classis sunt, qui in Scholasticos admittuntur, si ingenio, & reliquis dotibus ad studia convenientibus

uenientibus præditi inueniantur; vt postquam docti euaserint, in Societatem ingredi, & professi, vel Coadiutores (prout iudicabitur expedire) esse valeant. Hi autem, vt Scholastici Societatis approbati censcantur, post experimenta, & probationes, eadem tria vota simplicia, Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ cum promissione ingrediendi Societatis in altero prius dictorum modorum (vt in Constitutionibus videbitur) ad maiorem Dei gloriam emittent.

11 Quartæ classis sunt, qui indeterminate ad id admittuntur, ad quod idonei esse, temporis successu inuenientur; nondum statuente Societate ad quem ex dictis gradibus eorum talentum magis sit accommodatum. Illi autem indifferentes ingredientur ad quemuis ex dictis gradibus, qui Superiori videatur: & ex parte sua omnes (vt dictum est) eadem animi dispositione ingredi oportet.

12 Ad hæc antequam quisquam admittatur ad professionem, vel simplicia vota Coadiutorum, vel Scholasticorum superius dicta secundum institutum nostrum emittere teneatur, * biennium integrum ad probationem habeat; & vt admittantur Scholastici ad quemuis

E ¶ Quauis biennij tempus præstatur; tamen nec libertas, nec deuotio, nec utilitas illa spiritualis, vel meritum, quod consequi solent, qui Christo Dño nro se obstringunt, illis adimitur, qui ante id tempus vota sua offerre volent; licet conueniat sine Superioris facultate ea non emitti; nec tamen, quod ea emisserint, propterea ante ordinariis

rebus admittentur ad professionem, vel in Coadiutores formatos, vel in Scholasticos approbatos.

F § *Quamuis habitus nullus certus sit, discretioni tamen eius, qui curam habet domus, relinquitur, an cum eisdem vestibus quas ex seculo tulerunt, incedere sint permittendi, an cum alijs eas permutari oporteat: aut, cum deterentur, an alie tribuantur, que magis conueniant, vel ipsis, ut, qua parte opus habent, iuventur, vel Domui, ut eorum opera uti possit.*

ut eorum opera uti possit.

G § *Non oportebit Constitutiones vniuersas ab ijs, qui noui accedunt, legi, sed compedium quoddam earum, vbi quisque, quid sibi obseruandum sit, intelligat: nisi forte Superiori videretur, alicui, peculiare ob causas, omnes ostendi oportere.*

ex prioribus gradibus Professorum, vel Coadiutorum formatorum, vnum adhuc annum post absoluta sua studia expectabunt; quod tempus, cum Superiori visum fuerit, poterit prorogari.

Hoc medio tempore duorum 12
annorum (in quo * habitus vl- F
lus certus Societatis non sumitur) ante preafinitum tempus, in quo votis eos ligari in Societate oportet, videre vnusquisque & considerare debet diplomata Apostolica Instituti Societatis, & * G
Constitutiones, ac Regulas, quas in ea est obseruaturus, idque non semel. Primum enim id fiet, dum in Domo primæ probationis erunt; in quam, qui Societatem ingredi volunt, hospitem more ad duodecim, vel quindecim di-

es, vt res suas melius considerēt, solent admitti, antequàm in Domum, vel Collegium Societatis

H ad* cohabitandum alijs, & inter eos versandum ingrediantur.

Secundò id fiet, sex mensibus experimentorum & probationis elapsis. Tertiò post alios sex menses, & sic deinceps, donec professionem, qui studijs absolutis Professus, & tria vota qui Coadiutor, & tria itidem vota cum sua promissione qui Scholasticus approbatus est futurus, emittat; quod ideo fit, vt vtrinque maiori cum claritate, & cognitione in

Domino nostro procedatur, & vt quanto fuerit magis probata singulorum constantia, tanto stabiliores ac firmiores sint in diuino seruitio, & vocatione prima ad gloriam, & honorem diuinæ Maiestatis.

DE QVI-

In Cap.

H ¶ Dicitur, ad cohabitandum alijs, & inter eos versandum, quia in ingressu duodecim, vel quindecim dies, vel vsque ad viginti, seorsum in Domo primæ probationis teneri solent, vt in prima parte Constitutionum videtur.

In Cap. II.

DE QVIBVSDAM

* casibus, quos interrogari o-

portet, an acciderint ijs,

qui in Societatem in-

gredi petunt.

Cap. II.

A ¶ **Q** *Uam-*
uis ea,
que sequuntur, im-
pedimenta sint, q̄
à Societate exclu-
dunt; tamen non
vt impedimenta
pponi debent, do-
nec veritas elici-
atur. Qui enim du-
ceretur desiderio
ingrediendi Socie-
tatem, accipere
occasionem posset
veritatem celādi,
si hæc impedimēta
esse intelligeret,
& cct. Et nihil-
ominus admoneri
Confessariū oport-
et, vt, si quis
verè non respon-
disset, eius conscientiam de ea re exstimulet.

B ¶ *Qui suspectus esset de opinione aliqua erronea, in re ad catholicam fidem pertinente, constat, quamdiu suspicio manet, eum non esse admittendum.*

publicè

EX IIS casibus, de quibus
 honestas ob causas omnes in-
 terrogari oportet, Primus est, re-
 cessisse à gremio sanctæ Ecclesiæ,
 fidem abnegando, vel in errores
 contra ipsam sic incurriendo, vt
 damnatus ob aliquam propositio-
 nem hæreticam quis fuerit; vel
 vt * suspectus hæresis per sentē- **B**
 tiam publicam declaratus; vel si
 infamis ob excommunicationem
 tanquam schismaticus, spreta au-
 ctoritate & prouidentia Sanctæ
 matris Ecclesiæ, extiterit.

Secundus est, homicidium
 aliquo tempore perpetrasse, vel

C publicè* infamem' propter enormia peccata fuisse .

3 Tertius est, habitum sumplisse alicuius religionis fratrum, vel clericorum, vitam aliquandiu in obedientia cum eis agendo, siue emissa, siue non emissa professione, vel heremitam cum vestibus monachalibus fuisse .

4 Quartus est, vinculo matrimonij consummati, vel seruitutis legitimæ ligatum esse .

5 Quintus est, infirmitatē pati, vnde obscurari, vel parū sanū iudicium ei reddi soleat, vel dispositionem notabilē ad huiusmodi infirmitatem habere .

6 Prædicti casus impedimenta sunt, cum quorum aliquo nemo in Societatem admitti potest: cū nobis in domino videatur (præter alias causas) quod qui in eam sunt ingressuri ad bene & fideliter euangelizandum, & in agro Domini verbum diuinum seminandum, eo aptiora ad id instrumenta erunt, quo minus primi, & secundi defectus notam habuerint propter consuetam multis & communem infirmitatem .

Cum tertio etiam non admittuntur, quòd nobis in domino videatur, eum, qui bonus Christianus sit, debere firmum esse in sua prima vocatione, præ-

fertim

C ¶ Hæc infamia eo in loco excludit, vbi ea extat. Quia tamen in remotissimis locis in eam incidisset, cū omnino ad diuinum seruitium se recepiisset, huiusmodi infamia eum à Societate non excluderet: quamuis eandē in huiusmodi hominis probatione magis circumspici reddere debeat .

ferim cum illa tam sit sancta, in qua scilicet quis, v^o uerbo saeculo relicto, se totum dedicat maiori seruitio & gloriae sui Creatoris & Domini. Postremo sic nobis persuademus (praeterquam quod maior sit

D § Ceterum si in eo dona aliqua Dei illustrora cernerentur; ille, qui examinandi munere fungitur, ante, quam eum dimittat, rem cum Superiore conferat.

E § Ordo examinis est, in primis prosequi id, de quo omnes interrogantur; secundo, de quo specialiter litterati; tertio, de quo etiam specialiter illi, qui in Coadiutores; quarto, de quo illi, qui in Scholares; quinto, de quo

futura aedificatio proximorum) eo melius in Domino, ipsius gratia aspirante, conservari posse omnes Professos, Coadiutores, atque Scholasticos, quo magis liberi fuerint ab huiusmodi impedimentis, ac veluti unius coloris & similitudinis omnes. Nullus etiam admittitur cum duobus ultimis impedimentis. Nam quartum esset cum detrimento proximorum, si uxoris, vel domini consensus non obtineretur, aliaque circumstantiae, prout ratio iuris exigit, observarentur. Quintum etiam in damnum esset non mediocre ipsius Societatis.

Si aliquod ex his impedimentis in quoquam detegeretur, non est quod ulterius in interrogationibus procedatur; sed qui Examinatoris officio fungitur, quoadeius fieri poterit, eundem consolando * dimittat; si nullum esset tale, ulterius examinetur * sequenti modo. D

de quo illi, qui vt indifferentes admittuntur. Et primò quidem attingitur, quod ad personas pertinet, deinde quod illis est obseruandum.

In Cap. II.

DE QUIBVSDAM INTERROGATIONIBUS AD EOS, QUI
INGREDI VOLUNT, MAGIS
COGNOSCENDOS.
Cap. III.

1 **A**D maiorem personarū notitiam aliqua sunt interroganda, quibus* verè omnino, & sincere respōdere oportet: & siquid erit, quod secretum requirat, id obseruabitur, vt par erit, & interrogato placuerit. Incipiendo itaque à nomine, interrogetur primū, Quo nomine vocetur, Quot annos natus sit, Quæ sit eius patria.

2 An sit ex legitimo matrimonio, necne: quod si ex illegitimo, quo pacto id sit, interrogetur; Num à progenitoribus iam olim Christianis, an à modernis descendat.

An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit, vel declaratus ob aliquem errorem contra nostram
Christianam

A **Q**UOD **O**BLIGATIO vera dicēdi in examine ad peccatum esse debet, & quidem eidem, cui, quod celatum est, aperendum erat, vel qui eius locū teneat, reseruat; vt fraus euitetur, quæ locum habere posset, si quis sincere suo Superiori animum suum non declararet: vnde incommoda, & quidem in totius Societatis non mediocriter detrimentū possent oriri.

Christianam Religionē, & quo modo id sit.

An patrem habeat, & matrem; & quæ sint eorum

nomina: Quæ conditio, & officium, & modus viuendi sit illis: & an rerum temporalium * penuria prematur, an illarum commoditate potiantur, & quo pacto id habeat.

B ¶ Si præsens, et extrema necessitas auxiliij eorum vrgeret; constat, huiusmodi admitti nõ debere.

Rarò tamen huiusmodi necessitas solet accidere.

C ¶ Si spondisset per verba de presenti matrimonio consummãdo, vel modo aliquo pari: duceretur is quartum habere impedimentum, cum quo nemo in Societatē admitti potest; nisi adsint cõditiones illæ, quæ exigì solent, vt coniugatus religionem ingredi possit.

Si quo tempore in difficultatem, vel dubium aliquod incideret circa æs alienum, vel quòd teneatur subuenire parentibus, vel consanguineis in spiritali, vel corporali, vel quauis alia temporalis necessitate constitutis, eos inuisendo, vel alia ratione, num proprio sensu ac iudicio deposito, conscientia, vel iudicio Societatis, vel sui Superioris id velit relinquere, vt cum statuerit ille quod in Domino iustum esse senserit, ei acquiescat.

Quot fratres & sorores habeat, & quis eorum sit status, num matrimonij, an alius; Quod officium, aut viuendi modum habeant.

Num aliquãdo * verba ediderit, quæ ad matrimonium illud obligare videantur, & quo pacto id sit.

An

An habuerit, vel habeat filium aliquem.

6 Num habeat æs alienum, aut ciuiles obligationes : quod si habeat, quantæ & quales eæ sint.

7 Num didicerit artem aliquam mechanicam. Num legere, & scribere sciat: & si scit, probetur quomodo vtrumque faciat, si aliunde non sciretur.

8 Num habuerit, vel habeat morbum aliquem occultum, vel manifestum, & qualẽ; cum speciatim interrogando, num vexationem aliquam stomachi, vel capitis, vel quoduis aliud impedimentum naturale, seu defectum in aliqua sui parte patiat, & hoc non solum interrogetur, sed, quoad fieri potest, inspiciatur.

9 Num aliquos ordines Ecclesiasticos susceperit. Num aliquam obligationem voti habeat, quale est peregrinationis, vel aliud quodcumq;.

10 Quem modum, vel animi propensionẽ habuerit in tenera ætate, & postea hucusque ad res suæ cõscientiæ salutiferas, primùm circa orationem, quoties orare solebat interdium & noctu, quibus horis, qua corporis compositione, quibus orationibus, & cum qua deuotione vel sensu spirituali.

Quo modo se habuerit circa audiendas missas, & alia diuina officia, & conciones : Quo modo circa lectionem rerum piarum, & bonorum virorum familiaritatem : Quo modo circa meditationem, vel considerationem rerum spiritualium.

11 Interrogetur, an habuerit, vel habeat conceptus aliquos vel opiniones ab ijs differentes, quæ communis

D § *Personarum huiusmodi electio, quibus se iudicandum relinquere debet is, qui in huiusmodi difficultatibus versatur, penes Superiorem erit, si subdito ea placuerit, vel penes subditum, si Superior eam approbauerit; cui si in casu aliquo, &*

munius ab Ecclesia, & Doctoribus ab eadem approbatis tenentur: & si quando huiusmodi opiniones animū subierint, num paratus sit ad iudicium suum submitteūdū, sentiendūq; , ut fuerit constitutū in Societate de huiusmodi rebus sentire oportere.

*Interrogetur, an quibusuis in scrupulis, vel difficultatibus spiritualibus, vel alijs quibuscunq;, quas patiat, vel aliquando pati contigerit, se diiudicandū relinquet, & acquiescet * aliorum de* D

propter causam aliquā iustam videretur ad Dei obsequium fore, maiusq; auxiliū illius, qui huiusmodi difficultatibus laborat, ut aliquis, vel etiam plures eorum, qui iudicaturi sunt de eis, extra Societatem assumantur; permitti poterit; electione tamen, vel saltem approbatione eorum penes Superiorem (ut dictum est) manente.

Si difficultates huiusmodi ad personā ipsius Superioris pertinerent; electio, vel approbatio, de qua diximus, penes Consultores erit. Qui tamen Praeposito Generali vel Prouinciali inferior esset, sine alicuius eorum facultate, licet Rector sit Collegij, vel alicuius Domus Praepositus, nec constituere poterit, nec permittere, ut huiusmodi difficultates ad suam personam pertinentes arbitrio aliorum extra Societatem subiciantur.

Societate'

Societate, qui doctrina & probitate sint præditi, sententijs.

13 An omnino decreuerit sæculum relinquere, & consilia Domini nostri IESU CHRISTI sequi.

Quam dudum decreuerit, in genere scilicet, mundo renunciare. Postquam id apud se statuit, an in ea animi sententia remissior factus fuerit, & quatenus. A quo tempore desideria hæc renunciandi sæculo, & cõsilia Christi Domini nostri sequendi suboriri ei ceperint, vel quibus signis, aut causis ad id mouentibus ei in mentem venerint.

14 Num deliberatum habeat animi p̄propositum viuendi & moriendi in Domino cum hac, & in hac Societate IESU Creatoris & Domini nostri; & a quo tempore, vbi, & per quem primum ad id motus fuerit.

Si negaret se à quoquam de Societate motũ fuisse, progrediendum erit vterius: si affirmaret se fuisse motum (quamuis licetè, & cum merito moueri potuisset) ad maiorem tamen ipsius vtilitatẽ spiritua-lem fore videtur, si tempus ei aliquod præscriba-ur, vt ea de re cogitando Creatori & Domino suo se totum commendet; perinde ac si nullus de Societa- te ipsum mouisset, vt maiori cum robore spiritus procedere ad maius obsequium & gloriam diuinæ Maiestatis possit.

15 Si post huiusmodi considerationem sēserit ac iudicauerit sibi valde conuenire Societatis ingressum ad maiorem laudem & gloriam Dei, & vt melius

saluti, & perfectioni tùm animæ suæ, tùm proximo-
rum suorum incumbat; & postulauerit in eandem
nobiscum in domino admitti, tunc ulterius in exa-
mine procedi poterit.

DE REBUS QVIBVSDAM

quas præcipue scire eos conuenit, qui
in Societatem admittuntur, ex ijs,
quas in ipsa obseruare debent.

Cap. IIII.

PROPONATUR illis, quòd hæc mens fu-
erit eorum, qui primi in hanc Societatem con-
uenerunt, ut in ea ij admitterentur, qui sæculo renū-
ciassent, & Dei seruitio se omnino mancipare siue
in hac, siue in alia Religione statuissent. Quocirca
quicumque Societatem ingredi uolent, antequàm
in domo aliqua, uel collegio eius uiuere sub obedi-
entia incipiant, debent omnia bona temporalia, quæ
habuerint, distribuere, & renunciare ac disponere
de ijs, quæ ipsis obuenire possent: Eaque distribu-
tio primùm in res debitas, & obligatorias, siquæ
fuerint (& tunc, quàm citissime fieri potest, proui-
dere oportebit) Si verò tales nullæ fuerint, in pia &
sancta opera fiet, iuxta illud; Disperdit, dedit pau-
peribus; Et illud Christi; Si uis perfectus esse, uade,
& uende omnia, quæ habes, & da pauperibus, &
sequere me: Dispensando tamen hæc bona iuxta
propriam deuotionem, & à se omnem fiduciam sub
mouendo

mouendo eadem villo tempore recuperandi.

2 Quòd si statim propter aliquas honestas causas bona non relinquet, promittat se promptè relicturū omnia (vt dictum est) post vnum ab ingressu absolutum annum, quandocunq; per Superiorem iniunctum ei fuerit in reliquo temporis probationis, quo completo, ante professionem Professi, & ante tria uota publica Coadiutores re ipsa relinquere, ac pauperibus (vt dictū est) dispensare debent, ut consilium Euangelicum, quod nō dicit; Da consanguineis, sed, pauperibus, perfectius sequantur; & ut melius exemplum omnibus exhibeant inordinatū erga parentes affectum exuendi, & incommoda inordinatæ distributionis, quæ à dicto amore procedit, declinandi; atque ut ad parentes, & consanguineos recurrēdi, & ad inutilem ipsorum memoriam aditu præcluso, firmitus & stabilius in sua uocatione perseverent.

9 Si tamen dubitaretur, num maioris foret perfecti-
onis dare uel renunciare consanguineis huiusmodi
bona, quàm alijs, propter parem, uel maiorem ip-
sorum penuriam, & iustas alias ob causas; nihilo-
minus ad declinandum errandi
in huiusmodi iudicio periculū,
quod ab affectu sanguinis solet
proficisci, contenti esse debebunt
negotium hoc arbitrio * unius,
duorum, aut triū, qui uita & do-
ctrina cōmendentur, quos unus-
quisque

In Cap. IIII.

A ¶ *INtelligen-
dum est, in-
tra Societatem;
nisi Superiori iu-
B ij stas*

Has ob causas viderentur horū aliqui extra Societatem assumi debere.

quisque cum Superioris approbatione elegerit, relinquere, & in eo cōquiescere, quod illi perfectius & ad maiore Christī Domini nostri gloriam esse censebunt.

Interrogetur itaque, num placeat ei statim (sicuti dictum est) bona sua distribuere; uel certe, num paratus sit ad huiusmodi distributionem, quādocunque exacto primo anno per Superiorem ei fuerit iniunctum.

Admoneantur, quod post ingressum in Domum nemo pecuniam apud se, nec apud amicum aliquem externum in eodem loco habitantem habere potest; quin potius eam in pia opera dispēset, uel aliter uandam ei tradat, cui cura huiusmodi domi commissa est; Qui quidē, quidquid unusquisque feret, scribendū curabit; ut id sciri possit,

B § Si accideret, hunc à Societate dimitti, et Societati quid dedisset; ei restitui debet, iuxta declarationem tertij capitis secundæ Partis.

* si quando scitu opus fuerit.

Interrogentur itaque, num aliquam habeant pecuniā, & an eam dispensare (ut dictum est) sint contenti.

Admoneantur itidem, si ecclesiastici sint, quod postquam in Societatis corpus ut Professi, uel Coadiutores cooptati fuerint, nulla ecclesiastica beneficia possunt retinere: & quod tempore probationis post primū annum absolutum (ut superius diximus)

mus)

mus) quodcumque Superiori uisum fuerit, ea relinquere debent iuxta suam deuotionem, uel ei, qui contulit, resignando, uel ad pia opera applicando, uel alioqui dignis uiris, quibus hæc instrumēta sint ad Dei obsequium, conferri curando. Quod si consanguineis conferenda esse uiderentur, id nō facient, nisi ab uno, duobus, aut tribus (ut superius dictū est) iudicetur, quod id magis conueniat, & ad maius Dei obsequium sit futurum.

6 Cūm autem communicatio, quæ cum amicis, & sanguine iunctis uerbo, aut scripto fit, potius ad quietis perturbationem, quàm ad eorum, qui spiritui vacant, profectum, præsertim in initijs, facere solet; Interrogentur, num contenti sint cū huiusmodi non communicare, nec litteras accipere, nec scribere; nisi aliqua occasione Superiori aliter uideretur: Et quādiu Domi fuerint, num contenti sint, ut uideantur litteræ omnes & quæ ipsis scribentur, & quas ipsi alijs scribent: ei, cui huiusmodi munus commissum est, cura relicta, ut eas det, uel non det, quemadmodum in Domino nostro magis expedire iudicabit.

7 Vnusquisque eorum, qui Societatem ingrediuntur, consiliū illud Christi sequendo; Qui dimiserit patrē, & cet. existimet sibi patrē, matrē, fratres, et sorores, & quidquid in mundo habebat, relinquentium: immo sibi dictum existimet uerbum illud, Qui non odit patrē, & matrē, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus.

C § *Vt loquendi modus sentiendi modum iuuet; sanctū est consiliū vt assuescant non dicere, quòd parentes vel fratres habeant, sed quòd habebant, & cet. præferendo se id non habere, quod vt Christū, omnium rerum loco habeant, reliquerūt. Hoc tñ illis magis est obseruandum, qui maiori in periculo versari videntur, ut ab aliquo naturali amore perturbentur; cuiusmodi vt plurimum Nouitij esse solent.*

uicē sint parati debito cū amore & charitate ad maiorem spiritus profectum; præsertim ubi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præscriptum, aut interrogatum, ad maiorem Dei gloriam.

Et ita curandū ei est, vt * omnē **C** carnis affectū erga sanguine iunctos exuat, ac illū in spiritualem cōuertat: eosque diligat eo solū amore, quem ordinata charitas exigit, ut qui mundo ac proprio amori mortuus, Christo Domino nostro soli uiuit, eumque loco parentum, fratrum, & rerum omnium habet.

Ad maiorem in spiritu profectū, **8** & præcipuè ad maiorem submissionem & humilitatem propriā interrogetur, an contentus sit futurus, ut omnes errores, & defectus ipsius, & res quæeunque, quæ notatæ in eo & obseruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confessionem ea acceperit, manifestentur.

Num etiam boni sit consulturus (quod & ipse, & quiuis alius facere debet) ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionē iuua-

- 9 Præterea antequàm quisquã in Domum, uel Collegium ingrediatur; uel postquàm ingressus fuerit; sex experimenta præcipua, præter alia multa, de quibus ex parte inferius dicetur, requiruntur. Præterunt ea tamen anteponi, & postponi, & moderari, & aliquo in casu auctoritate Superioris, habita ratione personarum, temporum, & locorum, tum ceterorum, quæ occurrerint, in alia permutari.
- 10 Primum est, in spiritualibus exercitijs mensem unum plus minus uersari, id est, tum in examinanda conscientia, & antea acta uita recogitanda, & confessione generali facienda, ac peccatorum suorum meditatione: tum in contemplatione rerum ac mysteriorum Vitæ, Mortis, Resurrectionis, & Ascensionis Christi Domini nostri; tum etiam in oratione uocali & mentali iuxta cuiusque captum, prout in Domino edocti fuerint, se exercere.
- 11 Secundum est, seruire in vno, uel pluribus Xenodochijs per mensem alium, ibidem cibum capiendo, & dormiendo: uel per aliquã, uel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & personarum ratione auxilium & ministerium omnibus ægris, & sanis prout iniunctum eis fuerit, impendendo: ut magis se demittant, & humiliet, ac eo ueluti argumento demonstrent se prorsus ab hoc sæculo eiusq; pompis ac uanitate recedere: ut omnino suo Creatori & Domino pro ipsorum salute crucifixo seruiant.
- 12 Tertium est, peregrinari mensem alium sine pecunia: immo suis temporibus ostiatim pro Christi

amore mendicare; vt possint ad incommoditates comedendi, & dormiendi assuescere: atque adeo vt omni spe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis possent constituere, integrè vera cum fide et ardenti amore eam in suo Creatore & Domino constituent. Vel utrunque mensẽ ministerio Hospitalium, vel alicuius eorum, aut etiam utrunque peregrinationi, prout Superiori visum fuerit, impendant.

Quartum est, post ingressum in Domum omnium diligentia & solitudine in varijs officijs abiectis & humilibus se exercere, bonum sui exemplum in omnibus exhibendo. 13

Quintum est, doctrinam Christianam, uel aliquã eius partem pueros, & alios rudiores homines publicè, vel priuatim, & prout occasio se obtulerit, & in domino commodius visum fuerit, & iuxta personarum proportionem docere. 14

Sextum est, postquã in probationibus bonæ edificationis specimen præbuerint, vltèrius ad prædicandum vel confessiones audiendas, vel in vtroque se exercendum pro tempore, & loco, & omnium dispositione progredi. 15

Antequam ingrediantur in secũdum annum probationis, quæ fit in Domibus, vel Collegijs, per sex menses omnes vacare huiusmodi sex experimentis debent, & totidem alios diuersis alijs probationibus impendant. Poterunt tamen illa sex experimenta fieri vel in totum, vel ex parte toto probationis tempore, 16

tempore,

tempore, vt aliquando hæc, aliquando illa præcedat, & à Scholasticis quidem vel studiorum tempore, vel post studia absoluta, habita personarum, locorum, & temporum ratione; prout in Domino conuenire videbitur. Illud tamen omnino obseruabitur; vt antequàm Professi futuri professionem, & Coadiutores formati tria vota sua publica, licet non solemnia, emittant, duo anni experimentorum, & probationum expleantur: & Scholasticis, studijs absolutis, præter tempus, quo probantur, vt Scholastici approbati censeantur, tertius alius annus, antequàm ad professionē, vel in Coadiutores formatos admittantur, in varijs probationibus, & (speciatim in dictis (si prius illis perfuncti non fuerint) immo quamuis perfuncti fuerint, in nonnullis earum, ad maiorem Dei gloriam, exigetur.

- 17 Quamdiu huiusmodi experimenta & probationes fiunt; nullus dicat ex Societate se esse, sed potius qui examinatus fuerit ad Professionē, ex parte ipsius Societatis (quamuis ex parte sua cum indifferentia ad omnes gradus sit ingressus) cum loquendi occasio se obtulerit, dicere debet se in experimentis versari, atque optare se admitti in Societatem, quocumque in gradu ipsa Societas ad gloriam Dei eo vti volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet se in probationibus adhuc esse, atque optare in gradum Coadiutorū recipi. Simili modo de Scholasticis, & de alijs qui vt indifferentes examinati sunt, intelligatur: ut quisq; iuxta sui examinis rationē respōdeat.

Circa huiusmodi experimenta diligenter, quod 18
sequitur, est obseruandum, scilicet; Vt, vbi aliquis in
primo experimento, nempe exercitiorum spiritualium,
versabitur, is, qui illum exercet, ad Superio-
rem referat, quid de eodem sentiat ad finem Socie-
tati præfixum.

Cùm in secundo, seruiendi in Hospitalibus, affe- 19
rat qui probatur, Gubernatoris testimonium, vel
Præfecti eorum, qui inseruiunt Hospitali, de boni
nominis odore, quem in eo reliquerit.

Cùm in tertio, peregrinationis, ab vltimo loco, 20
ad quem peruenit, vel non procul ab eo testimoni-
um ab aliquibus, vel vno certè fide digno secum fe-
rat, quòd suam deuotionem sequutus, sine vlla eu-
iusquam querela eò peruenit.

Cùm in quarto, exercendi se in officijs domesticis 21
humilitatis, pro testimonio erit data omnibus, qui
Domi sunt, ædificatio.

Vbi vero in quinto, de doctrina Christiana, & sex- 22
to, de prædicatione, & confessionibus audiendis,
vel de vtroque munere obeundo versabitur; eius te-
stimonium erit (si quidẽ Domi nostræ habitauerit)
à domesticis accipiendum, & ex ædificatione, quam
populus, vbi Domus est, acceperit. Si prædicare, &
confessiones audire acciderit alijs in locis extra hu-
iusmodi populum, ac Domum; testimonium afferre
debet ab huiusmodi locis, vbi diutius versatus fue-
rit; vel à personis publicis (præcipuam habendo ra-
tionem Prælatorum ordinariorum) quæ fidem planè
faciant,

faciant, quòd cum doctrina sana, ac bonæ vitæ exemplo, sine cuiusquam offensione, verbum diuinum seminauit, & officio Confessarij functus est.

- 23 Præter hæc testimonia, poterit Societas, quando id expedire videretur, curare, vt aliunde certior fiat; vt ipsa sibi magis, ad Dei & Domini nostri gloriam satisfaciat.
- 24 Si huiusmodi testimonia in prædictis experimentis non afferrentur, diligenter causâ inquitenda erit, curandumque, vt rei totius veritas intelligatur; quòd melius omnia, quæ conuenient, prouideri possint; vt melius bonitati diuinæ, ipsius gratia aspirante, inseruiatur.
- 25 Præterea postquàm domi fuerit, egredi eam sine facultate non debet: & si laycus fuerit, confiteatur oportet, & sanctissimum Sacramentum Eucharistiæ sumat octauo quoque die; nisi Confessario aliquod esse impedimentum ad communionem videretur. Si sacerdos est, confitebitur vt minimùm octauo quoque die, & crebrius missæ sacrificium offeret: simul ordinationes, vel Constitutiones alias Domus (vt in eius Regulis edoctus erit) obseruabit. Omnes, qui domi sunt, in addiscenda doctrina Christiana se exercebunt, & etiam in prædicatione illi, quibus Superior Domus id faciendû iudicabit; inter quos nullus erit eorum, qui in Coadiutores temporales admissi sint.
- 26 Sui victus, potus, uestitus, & lecti rationem, si Societatem sequi uelit, cogitet fore ut pauperibus accom-

accommodatam, quodq; quæ uilissima erunt ex ijs, quæ domi sunt, ei tribuentur, propter ipsius maiorem abnegationem, & spiritualem profectum; & ut ad quandam æqualitatem & ueluti mensuram ab omnibus perueniatur. Cùm enim qui primi in Societatem conuenerunt, per huiusmodi indigentiam, ac penuriam maiorem rerum corpori necessariarum probati fuerint, qui post eos accedent, curare debent, ut quoad poterunt, eò pertingant, quò illi perueniunt; uel ulterius etiam in Domino progrediantur.

Ad hæc, præter reliquas peregrinationes, & probationes sic declaratas, antequàm Professi suam professionem, & Coadiutores sua uota emittant, & (si Superiori uidebitur) Scholastici, antequàm approbati censeantur, & uota sua, ac promissionem superius dictam faciant, per triduum suis constitutis temporibus, uestigia sequendo primorū, de quibus mentionem fecimus, ostiatim pro Christi Domini nostri amore mendicare debent, ut contra quàm est communis hominum sensus, ad diuinum obsequium & laudem magis se possint submittere, magisque in spiritu proficere ad gloriam diuinæ maiestatis: ut etiam magis sint dispositi ad id ipsum faciendum: quando illis iniunctum fuerit, uel conueniens aut necessarium erit, dum per uarias mundi partes iuxta quod eis præscriptum uel cõstitutum per Summum Christi Vicarium, uel eius loco per Superiorem Societatis fuerit, discurrent: quandoquidẽ exigit nostre professionis ratio, ut parati & in procinctu simus

mus

mus ad ea omnia, quæ quouis tempore in Domino nobis iniuncta fuerint, nec petendo, nec expectando præmium ullum in præfenti hac & labili uita, sed eam, quæ undecunque æterna est, ex summa Dei misericordia semper sperando.

28 Et ad particularia quædam descendendo, in probationibus humilitatis, & abnegationis sui, & in exercendis officijs abiectis & humilibus (cuiusmodi sunt, in culina seruire, domum euerrere, & reliqua omnia seruitia obire) promptius ea suscipi conuenit, à quibus sensus magis abhorrebit: si quidem iniunctum fuerit, ut in eis se exercent.

22 Cùm aliquis ad ministeria culinæ obeunda ingreditur, uel ad eū iuuandū, qui Coquus est, eidem obedire cum magna humilitate in rebus omnibus ad ipsius officium pertinentibus debet. Si enim ei integram obedientiam non præstet, nec ulli ex Superioribus, ut uidetur, præstaret; quandoquidem uera obedientia non considerat personam, cui fiat, sed propter quem fiat: & si propter solum Creatorē & Dominam nostrum fiat, eidem omniū Domino obeditur. Vnde nulla ratione considerandum est, an sit Coquus, uel Superior Domus: an hic, uel ille sit, qui iubet; quandoquidem nec illis, nec propter illos (sanè intelligendo) ulla obedientia præstatur, sed soli Deo, & propter solum Deum Creatorem ac Dominum nostrum.

D Ideo melius est, ut Coquus * nō
30 roget sibi inseruientem, ut hoc,
aut

D ¶ Vtrunque
bonum est, roga-
re,

*re, & iubere: nihilominus in ini-
tjjs magis profici-
et aliquis si iube-
tur, quàm, si ro-
garetur.*

aut illud faciat, sed cum mode-
stia iubeat uel dicat, hoc fac, uel
illud; Si enim rogat, potius ut
homo hominem alloqui uidebi-
tur: & Coquam laycum rogare
Sacerdotem, ut ollas abstergat,
uel res huiusmodi faciat, nec de-

cens, nec iustum uideretur; Sed si iubeat, uel dicat,
fac hoc, uel illud, significabit magis quòd ut Chri-
stus homini loquitur, quandoquidē ipsius loco iu-
bet: atque ita qui obedit, considerare ac perpendere
uocē à Coquo, uel alio, qui sit ei Superior, egressam
debet, ut si à Christo Domino nostro egrederetur, ut
omnino placere diuinæ Maieitati possit.

Hoc ipsū in alijs humilibus officijs intelligatur, 31
quando aliquis in eis ministerium suum impendit:

atque eodem modo accipiatur in
* officialibus subordinatis, qui E
accepta à Superiori auctoritate
Domum gubernant.

E ¶ *Cuiusmodi
esse solent Mini-
ster & Submini-
ster, uel alijs, qui
in Collegijs simi-
milia munera ge-
runt.*

Ægritudinis tempore non 32
solū obseruare vnusquisq; obe-
dientiam magna cum puritate de-
bet erga Superiores spirituales,
ut ipsius animam regant: sed

cum eadem humilitate erga Medicos corporales,
& infirmorum præfectos, ut corpus eius regant;
quandoquidem illi plenam ipsius sanitatem spiritu-
alem, hi uerò corporalem omnino curant. Præterea

qui

qui ægrotat, humilitatem & patientiam suam præferendo non minorẽ ædificationem, dum morbo laborat, ijs, qui ipsum inuisent, & cum eo uersa buntur & agent, quàm dum ualebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, præstare curet.

33 Ad maiorem firmitatem omnium, quæ sic narrata sunt, & ad maiorem spiritualem profectum eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem se exhibere in omnibus, quæ hic dicta & declarata sunt, uelit, subeundo & adimplendo quasuis pœnitentias; quæ propter defectus, & negligentiam suam, uel quiduis aliud fuerint iniunctæ.

34 Re in Domino considerata, uisum nobis est in diuinæ Maiestatis conspectu mirum in modum cõferre, ut Superioribus subditi omnino perspecti sint: quò melius regi & gubernari, et per eos in uiam Domini dirigi possint.

35 Præterea quanto exactius Superiores res omnes internas, & externas suorum nouerint; tanto maiori cum diligentia, amore, & sollicitudine iuuare eos, ipsorumque animas à uarijs malis & periculis, quæ in progressu possent accidere, conseruare poterunt. Cùm etiam semper parati esse iuxta nostræ professionis rationem, & procedēdi modum ad discurrendum per has & illas mundi partes debeamus; quandocumq; per summū Pontificem, uel Superiorem nostrum immediatum fuerit nobis iniunctum: Ut melius secundum Dei uoluntatem huiusmodi missiones fiant, his & non illis mittendis, uel
his

his ad hoc munus, illis uerò ad alia, non solum refert ualde, sed summopere, ut Superior plenam habeat notitiam propensionum ac motionum animi, & ad quos defectus uel peccata fuerint uel sint magis propensi & incitati, qui sub eius cura sunt; ut eius rei habita ratione, melius ipsos dirigere possit; nec supra mēsuram uirium suarū in periculis uel laboribus grauioribus, quàm in Domino ferre suauiter possint, constituat; & etiam ut quæ audit, sub secreti sigillo custodiendo, melius Superior possit ordinare ac prouidere, quæ corpori uniuerso Societatis cōueniunt.

Ideo quicumque hanc Societatem in Domino sequi uolet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, priusquàm ad primam probationē accedat, uel postquàm ingressus fuerit, antequàm generaliter examinetur, uel post examē, intra aliquot menses (si Superiori differendū uideretur) sub sigillo confessionis, uel secreti, uel quacunq; ratione ei placuerit, & ad maiore ipsius consolationem fuerit, debeat conscientiam suam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifestare, re nulla, qua dominum uniuersorum offenderit, celata: & totius antea uitæ rationem integram, uel certè rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit, Societatis; uel cui ex Præpositis, uel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire uideretur, reddat; ut melius omnibus in Dño prospiciatur, ipseque magis in spiritu cum gratia uberiori ad maiorem diuinæ bonitatis

nitatis gloriam proficiat.

- 37 Sic igitur progredientes in gratiæ atque spiritus incremento, plenoque cum desiderio ingrediendi, & perseverandi, quamdiu uixerint, in hac Societate, tantundē facient aliquoties antequam ad professionem qui Professi, & ad sua uota qui Coadiutores formati sunt futuri, admittantur; & id, quo sequitur, modo.
- 38 Postquam primò aliquis eorum integram uitæ rationē Superiori Domus reddidit, ab eodem die inchoando, prioribus, quæ eidem dixit, non repetitis, iterum post semestre proximum plus minus ei, vel cui à Superiore fuerit constitutū, uitæ rationem reddet. Deinde à secūda hac ratione incipiendo, eodem ordine procedetur; & sexto quoq; mense rationem hanc sui quisque reddet. Ultima vero circiter triginta dies antequam Professi futuri suā professionem, & Coadiutores sua uota emittant, reddetur.
- 39 Scholastici eodem modo procedent, præterquam quòd absolutis suis studijs cum primū rationem uitæ suæ reddent, ab ultima, quam reddiderunt in Domo, unde ad studia missi sunt; uel ab initio uitæ, si aliqua de causa nunquam reddiderunt, incipient.
- 40 Sic etiam uidetur, quòd Coadiutores formati, & Professi, si alicubi agent, ubi Præpositi alicuius Societatis obedientiæ subiaceant, singulis annis, uel crebrius, si Præposito uidebitur, suæ conscientiæ rationem dicto modo ab ultima, quam reddiderunt, incipiendo, ei reddant.

Qui senserit ad omnia, quæ dicta sunt, animum, ac vires sibi à Domino dari, ac ad maiorem Dei gloriam fore, suæque animæ magis salutiferum iudicat in corpus huius Societatis admitti, præter litterarum Apostolicarum, & Constitutionum, & reliquorum, quæ ad eius institutum pertinent, ipso initio, ac postea sexto quoque mense, ut dictum est, considerationem; debet generalem uitæ totius confessionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore assignatum propter multiplicem spiritus utilitatem, quæ ea in re deprehenditur, facere. Quòd si aliquândo generaliter confessus fuerit alicui de Societate, vel in exercitijs spiritualibus, uel extra illa: satis erit generalem confessionem ab alia etiam generali ad id usque tempus inchoari, & post eam sacratissimum Christi Domini nostri corpus sumere; & sic sexto quoque mense eodem modo generaliter, ab ultima inchoando, confitebitur. Demum continuū puritatis ac uirtutum augmentū, & inflāmata in Domino desideria multum in hac Societate diuinæ Maiestati seruiēdi procurando; Exactis duobus annis probationis, & se perpetuo obedientē exhibendo, & in sua conuersatione, & uarijs experimentis ædificationem præbendo, ac pœnitentias pro erratis, & negligentijs, & defectibus iniunctas magna cum humilitate subeundo, si & ipse, & Societas, vel Superior Dominus contenti fuerint, in Societatis corpus admitti poterit, consideratis prius litteris Apostolicis & Cōstitutionibus, & confessione generali peracta, ut
superius

superius est dictum ; quam vt melius instituat, sese-
 que in sua prima deliberatione confirmet, per vnus
 hebdomadæ spatium se colligendo, & aliqua spiri-
 tualia exercitia ex iam factis, vel alijs, faciendo ; po-
 stremò suam oblationem, ac vota, siue solemaia sint
 in Professis, siue simplicia in Coadiutoribus, &
 Scholasticis, quemadmodum in Constitutionibus
 declarabitur, ad maiorem Dei gloriam vberioremq;
 fructum animæ suæ, emittat.

42 Admoneantur, quòd, votis huiusmodi emissis,
 iuxta tenorem litterarum Apostolicarum, non pos-
 sint ipsi ad alias Religiones sine facultate à Superio-
 re Societatis concessa transire.

43 Quod si exacto probationis tempore, contentus
 quidem ipse est, & exoptat sic ad professionem, uel
 in Coadiutorem, vel in Scholasticum admitti; ve-
 rùm dubitaret Societas de ipsius talento, vel mori-
 bus ; securius erit in aliũ annum, vel tempus, quod
 videbitur, id prorogari : donec vtrique parti plenè
 in domino sit satisfactum.

44 Præterea diligenter animaduertant oportet, qui
 examinãtur (magnificiendo, summiq; momenti id
 esse ducendo in conspectu Creatoris ac Domini no-
 stri) quantopere iuuet ac cõferat ad vitæ spiritualis
 profectum, omnino, & non ex parte abhorre ab
 omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur ; &
 admittere, & concupiscere totis viribus quidquid
 Christus Dominus noster amauit, & amplexus est.
 Quemadmodum enim mundani homines, qui ea,

quæ mundi sunt, sequuntur, diligunt, & quærunt magna cum diligentia, honores scilicet, famam, magni nominis existimationem in terra, sicut mundus eos edocet: sic qui procedunt in spiritu, & seruo Christum Dñum nřum sequuntur, amant, & ardenter exoptant quæ ijs omnino cõtraria sunt, indui nimirum eadem veste, ac insignibus Domini sui, pro ipsius amore ac reuerentia; adeo, vt si sine offensione vlla diuinæ Maiestatis, & absq; proximi peccato foret; vellent contumelias, falsa testimonia, & iniurias pati, ac stulti haberi & existimari (nulla tamen ad id per eos data occasione) eo quòd exoptant assimilari, ac imitari aliquo modo Creatorem ac Dominum nostrum I E S V M C H R I S T V M, eiusque vestibus & insignibus indui: quandoquidem illas ipse propter maiorem profectum nostrum spiritualẽ induit, nobisq; exemplum dedit, vt in omnibus, quoadeius fieri poterit, diuina gratia aspirante, eum imitari & sequi, cum vera sit via, quæ ducit homines ad vitam, velimus. Igitur interrogentur, an huiusmodi desideria tam salutaria, & ad perfectionem animarum suarum tam fructuosa in se sentiãt.

Quòd si quis propter humanã nostrã debilitatem ac miseriam, in se huiusmodi tam inflammata in Domino desideria non sentiret; interrogetur an certè desiderium in se sentiat, huiusmodi desideria sentiendi. Si affirmando responderit, optare se nimirũ huiusmodi tam sancta desideria animo concipere, quò melius ad eorum effectum perueniatur; interrogetur

rogetur, an decreuerit, paratusque sit huiusmodi iniurias, illusiones, & opprobria in Christi insignibus inclusa, & alia quæuis, quæ ei inferrentur siue per quemuis ex domo, vel Societate (in qua obedire, & humiliari, ac æternam beatitudinem consequi exoptat) siue extra eam per quemuis uiuentium, nulli malum pro malo, sed bonum pro malo reddendo, admittere, & patienter cū Dei gratia ferre.

46 Ut melius ad hunc perfectionis gradum in spirituali vita tam preciosum perueniatur, eius maius ac impensius studium sit, quærere in Domino maiorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad poterit, mortificationem. Nostrum autem erit in eisdem iuxta gratiam, quã Dominus nobis conferre ad suam maiorem laudem ac gloriam dignabitur, eum iuuare.

DE ALIO EXAMINE AD
particularia aliquanto magis descendente,
quod eruditus, & Coadiutoribus spiri-
tualibus, & Scholasticis con-
uenit. Cap. V.

1 **Q**UO melius intelligi, atque cognosci queant, quæ ad huiusmodi homines spectant: vnusquisque eorū interrogetur; Vbi studuerit; Qua in facultate; Quibus auctoribus ac doctrinæ deditus; Quantum temporis studijs impenderit; Quantumque suo iudicio profecerit; ac no-

minarim, Quàm sit ei familiaris Latina lingua.

An ad gradus Artium liberalium, vel Theologiæ, 2
vel Iuris Canonici, vel alterius cuiusvis facultatis
sit promotus.

An existimet se memoria ad bene capiendum, & 3
retinendum quod didicerit, esse præditum.

An sibi videatur pollere intellectu, qui citò, ac
bene penetret ea, quibus studuerit.

An in se propensionem naturalem, aut volunta-
riam ad studia sentiat.

An existimet studia sanitati sui corporis aliquid 4
detrimenti attulisse.

An vires sibi corporales, & spirituales suppetere
sentiat ad labores, qui in Societate requiruntur, se-
rendos, siue in studijs, quamdiu illis vacat, siue in
vinea Domini, cùm in ea laborandum est.

Si Sacerdos fuerit, An se in audiendis confessio- 5
nibus, vel in prædicatione, vel alijs ministerijs ad
proximum iuuandum exercuerit.

Cùm ad huiusmodi officium ac misterium diuini 6
verbi seminandi, & spirituali proximorum auxilio
attendendi litterarum bonarum sufficiens eruditio
requiratur, & Scholasticos etiam aliquod sui profe-
ctus in litteris, quibus studuerunt, specimen præ-
bere oporteat, omnes examinentur. Quod fiet, si
quisque lectionem vnam in quauis facultate, cui
operam dederit, prælegat: & postea exhortationem
vnam quisque (idque ante egressum à prima pro-
batione) faciat; & postea in secundâ ingrediendo.

si ei fuerit iniunctum, vt inferius diceretur, hoc ipsum faciet.

- 7 Præterea intelligat (si Sacerdos est, vel quando-
cunque promotus ad sacerdotium fuerit) quòd con-
fessiones nec domi, nec foris audire, nec vlla Sacra-
menta ministrare sine peculiari probatione, edifica-
tione, & facultate sui Superioris per totum proba-
tionis tempus debet: Sed nec publicè missam dice-
re debet, donec coram aliquo, vel pluribus dome-
sticis priuatim eam dicat, & admoneatur, vt in
modo dicendi conueniat cum alijs de Societate, in-
ter quos agit; & se ad ædificationem eorum, qui
illam sunt audituri, componat.

AD MAIOREM HUMILITATEM
& perfectionem eruditorum, Coadiuto-
rum spiritualium, & Scholasticorū.

SI de eo, qui in Societatem est ingressurus, dubi-
tatur, an idoneus sit futurus, vt ad professionem,
vel in Coadiutorem spirituales, uel Scholasticum
eius admittatur: cùm id tanquàm certissimum sta-
tuatur, quòd multo melius & perfectius sit, vt ipse
iudicari & regi se à Societate sinat; quandoquidem
non minus, quàm ipse, quod exigitur, ut in ea ma-
neat, Societas intelliget; ipsi uerò maiori humili-
tati, & perfectioni tribuetur; maioremque dilectio-
nem, ac fiduciam in his, à quibus est gubernandus,
ostendet; Interrogetur, an velit proprium sensum,
C iij aciudi.

ac iudiciū Societati submittere, vel eius Superiori, ita, ut acquiescat eius sententiæ; siue inter eos illum constituat, qui in Societate professionem emittunt, & Christi Domini nostri Vicario obligantur; siue inter Coadiutores; siue inter Scholasticos Societatis, in studijs vltcrius progrediendo. Interrogetur vltcrius; si Superior vellet semper eundem solum vt Coadiutorem in rebus exterioribus Societatis curandis occupari, ac sic in suæ animæ salutem incumbere; An paratus sit in humilibus & infimis officijs se exercere, vitamque omnem in vtilitatem & auxilium eius exigere; sibi persuadendo, quòd dum ei inseruit, Creatori ac Domino suo (pro cuius amore, & debita reuerentia omnia facit) inseruit.

DE ALIO EXAMINE AD SOLOS

Coadiutores accommodato.

Cap. VI.

AD maiorem rei notitiam declaretur vnicuique ex huiusmodi Coadiutoribus latius, quod in initio attingebatur; Quòd scilicet in hanc Societatem Coadiutores spirituales, & temporales admittuntur: Spirituales quidem, qui Sacerdotes sunt, & litteris sufficienter ornati, vt in rebus spiritualibus Societate iuuent; Temporales verò ad sacros ordines non promoti cum litteris, vel sine illis, in rebus externis, quæ necessariae sunt, possunt iuare.

Priorum magis proprium est, Societatem in audiendis

diendis confessionibus, in exhortationibus, in doctrina Christiana, & alijs litteris edocendis iuuare; His vero eadem gratiæ ad animarum auxilium cōmunicari possunt, quæ Professis ipsis solent.

3 Posteriorum magis est proprium (licet possint in rebus maioribus pro talenti eis à Domino concessione occupari) vt in ministerijs oībus inferioribus & humilioribus, quæ ipsis iniungentur, se exerceant; persuasi quòd Societatem iuuando, quò melius illa saluti animarum vacare possit, eidem omniū Domino seruiant: quandoquidem propter diuinū ipsius amorem ac reuerentiam id faciunt. Ideo prōpti esse cum omni humilitate, & charitate, quoad fieri poterit, debent ad officia, quæ eis credita fuerint, exactè obeunda. Quo fiet, ut non solū mercedem suam integram habeant, sed participes sint omnium bonorum operum, quæ Deus per vniuersam Societatem ad obsequium et laudem suam operari dignabitur, & omnium indulgentiarum, & gratiarum, quæ Professis ad suarum animarum bonum à sede Apostolica concessæ fuerint.

4 Et nihilòminus eniti debent in colloquijs spiritualibus, ad maiorem vtilitatem spiritualem proximorum aliquid conferre, & quod nouerint, docere; & ad bene agendum, quoscunque poterunt (quandoquidem vnicuiq; Deus proximi sui curam dedit) excitare.

5 Siquis instructus & examinatus fuerit, ut sit futurus spiritualis Coadiutor, sic vacare debet rebus spiritualibus,

spiritualibus, quæ cum sua prima uocatione propriè sunt coniunctæ, ut in posterum directè, uel indirectè per se, uel alium innouare, aut mutationem aliquam à sua uocatione in aliam; scilicet à gradu Coadiutoris spiritualis ad Professi, uel Scholastici, uel Coadiutoris temporalis gradum, tētare nō debeat: sed cum omni humilitate, atque obedientia incedere ac progredi eadem uia, quæ ipsi ab eo, qui nescit mutationem, & in quem illa non cadit, ostensa est.

Eadem ratione si quis examinatus, & instructus 6 fuerit, ut sit futurus Coadiutor temporalis, sic se totum rebus, quæ cum sua prima uocatione propriè sunt coniunctæ, addicat; ut non curet ulla ratione à statu Coadiutoris tēporalis in statum spiritualis, uel Scholastici, aut Professi progredi; Nec etiam (si in suo eodem maneat) plus litterarum addiscere, quàm sciebat, cum est ingressus, curet: sed perseverare magna cum humilitate debet in omnibus, Creatori ac Domino suo iuxta primam suam uocationem inseruiendo, ac sollicitè in abnegationis sui ipsius profectum, & verarum virtutum studium incumbendo.

Interrogētur huiusmodi, ut de re propria suæ vo- 7 cationis, An contenti, & quieti sint futuri in obsequio Creatoris & Domini sui in officijs ac ministerijs abiectis & humilibus ad auxilium Domus & Societatis pertinentibus, cuiuscunque rationis illa sint, parati ad vitam omnem in eis exigendā, sibi persuadendo quòd ea in re obsequium, & laudem præ-
stant

stant suo Creatori & Domino, dum omnia propter diuinum ipsius amorē & reuerentiā agunt.

In Cap. V I.

S Omnes Coadiutores tā spirituales, quā temporales exacto biennio, quod experimentis & probationibus datur; & vno adhuc anno, si Scholastici fuerint (vt prius est declaratum) si velint in Societate manere, & ipsa, vel Superior eius contentus fuerit, oblationem suam triū votorum facient (quæ publica, licet non solemnia sint iuxta litteras Apostolicas Iulij III.) Obedientiæ, Paupertatis, & Castitatis, vt initio diximus; Et exinde Coadiutores formati vel spirituales, uel tēporales censendi sunt; ita, vt * ex parte ipsorum 'ligati' ad semper uiuendum & moriendū in Domino in hac Societate ad dininæ Maiestatis gloriam, maiusque meritum & stabilitatem propriam maneant. Nihilominus Societas, vel eius Superior, *iustissimis (vt in secunda parte Constitutionum videbitur) fieri debebit.*

A § **E**x parte ipsorum conuenit eos ligari: quandoquidem eorum stabilitas queritur. Nec est iniustum (vt patet in litteris Apostolicis) si Societas libertatem ad eos dimittēdos, quādo non faciunt quod debent, retineat; quādoquidem illi, si id accideret, soluti manent: & alioqui facilius est aliquē ab eo, quod debet, deficere, quā Societate, vel eius Prepositum Generalem; quorum tantū eris posse dimittere; nec id sine causis

qui commune bonum debet intueri, cum eorum opera ad maius Dei obsequium se non iuuari, sed contra potius accidere cerneret; eos dimittere, & à sua congregatione separare potest; & tunc illi omnino liberi, nulloque voto obstricti remanent.

In Cap. VII.

DE * ALIO EXAMINE' A

Scholasticis accommodo, ac in primis antequàm in Scholasticos admittantur.

Cap. VII.

A ¶ Hoc, & superius examen non solum ijs, qui tunc primùm ad studia mittuntur, verùm etiam illis, qui in eis progrediuntur, cum ad domos veniunt, vt aliò mittantur, proponitur.

CVM experimentis & probationibus prædictis absolutis, Scholastici conuenire sibi iudicarent studendi gratia in Collegijs, vel Domibus Societatis, vt in eis in Domino sustententur, litteris operã dare: si Societas, vel eius Superior contētus etiam

fuerit; antequàm ad studia se conferant, vel dum in eisdem manebunt, ob suum maius meritum ac stabilitatem vota simplicia Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ, ac promissionem, quòd studijs absolutis in Societatem ingredientur, Deo ac Domino nostro facient. Sic autem intelligendus est huiusmodi ingressus, vt professionem vel vota Coadiutorum formatorum (si Societas eos admittere volet) emitant; & exinde Scholastici approbati Societatis cœsean-

seantur. Libera tamen manebit Societas, nec tenebitur ad eos admittendos ad professionem, nec in Coadiutores formatos, si studiorum tempore male se gererent, adeo, ut Superior Societatis existimaret Deo gratum non fore, si in eam admitterentur; & tunc ipsi etiam suis votis soluti erunt.

2 Si quando studiorum tempore, qui maiorem ad ea propensionem animi præ se tulerunt, quam ad aliud in Societate ministerium; ostenderent, ac certum indicium præberent, unde Societas, vel eius Superior in Domino sentiat eos idoneos non esse, ut in eruditos viros euadant, eo quòd ingenio, vel sanitate corporis destituantur, vel alijs defectibus laborarent; interrogentur, An patienter se dimitti a Societate, dum ab omni voto ac promissione liberi maneant, sint laturi.

3 Qui ad studia litterarum idoneus inuenietur, interrogetur, An velit se duci finire circa ea, quibus studere debeat, ac studiorum modum & tempus, iuxta quod Societati, vel eius Præposito, aut Collegij, ubi daturus est litteris operam, Superiori videbitur.

4 An contentus futurus sit eodem, atque alij, modo ibi agere, nullisque priuilegijs aut prærogatiuis minimum omnium, qui in Collegio fuerit, anteire; omnem sui curam Superiori Collegij relinquendo.

5 An statuerit omnino apud se, studijs absolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea, & moriendum, ingredi, ad maiorẽ Dei gloriã

Sic examinatus, & instructus se accingere incipiet, 6
 ut ad studia se conferat, vel ea prosequatur, paratus
 interim in eisdem studijs, alijs experimentis & pro-
 bationibus varijs exerceri, quibus si non fuerit pro-
 pter causas aliquas legitimas, ac sine aliquo bono
 præ oculis habito, antequam ad studia mittatur,
 perfunctus; eis confectis, omnia experimenta &
 probationes superius declaratas subibit.

PRO SCHOLASTICIS,
 qui studia iam absoluerunt.

SCHOLASTICI studijs iam confectis, ante- 7
 quam in Societatem, uel eius Domos ingredian-
 tur, ut in eadem ad omnimodam Obedentiam, ac
 communem uiuendi in Domino modū admittan-
 tur, generatim interrogandi sunt, An firmi in sua
 deliberatione, & uotis ac promissione Deo oblatis
 antequam ad studia se conferent, vel in eisdem, si
 quidem admissi primò fuerint in Collegijs, perman-
 neant.

Interrogentur etiã, & examinentur particulatim 8
 eisdem interrogationibus & examine, quo priusquam
 ad studia mitterentur, interrogati fuerunt: ut Superi-
 oribus memoria ac notitia eorū renouetur, ac me-
 lius pleniusque stabilitas, & constantia, vel etiam
 mutatio, si aliqua accidisset in rebus primò
 interrogatis & affirmatis, cognoscatur.

DE ALIO EXAMINE
indifferentibus accommodo.

Cap. VIII.

- 1 **A**D maiorem illius notitiam, qui ut indifferens examinandus est, ut omni ex parte, cum maiori cognitione & luce in Domino procedatur, instruendus idem erit, & admonendus, quòd nullo tempore nec ratione potest, nec debet* prætere, nec tētare directè, nec indirectè potius hunc, quam illum gradum in Societate; nimirum non potius Professi, vel Coadiutoris spiritualis, quàm Coadiutoris temporalis, vel Scholastici: Quin potius perfectæ humilitati, ac Obedientiæ locum dando, omnem sui ipsius curam, & ad quod officium, uel gradum sit eligendus, suo Creatori & Domino, ac eius nomine, & pro ipsius amore ac reuerentia ipsimet Societati, vel eius Superiori debet relinquere.
- 2 Postquam sic fuerit admonitus; interrogetur, An se omnino sentiat indifferentem, quietum, & paratum ad inseruendum Creatori ac Domino suo in quouis officio, uel ministerio, quod ei Societas, uel eius Superior cōmiserit. Interrogetur etiam, si Societas

In Cap. VIII.

A ¶ **C**um tamen aliquid constanter eis sese offerret, quod ad maiorem Dei gloriam fore iudicarent; post orationē simpliciter Superiori proponere poterunt, ipsius iudicio omnino remmittētes, nihil amplius procurādo.

si Societas, uel eius Superior illum uellet vacantem quidem animæ suæ salutem ad officia tantum inferiora & humilia semper applicare, an se paratum sentiat ad vitam omnem in huiusmodi officijs inferioribus & humilioribus in auxilium ac ministerium Societatis exigendam; existimando, quod ea in re obsequium & laudem præstat Creatori suo ac Domino; dū omnia ob ipsius amorem & reuerentiam agit.

Cū omnino ei placuerint omnia in Domino, quæ dicta sunt: instrui poterit, & examinari de reliquis iuxta aliquod examen ex prædictis, uel omnia illa; prout magis cōuenire videbitur; ut utriusque parti in omnibus satisfiat, ac maiori cum claritate procedatur. Quandoquidem omnia instituta & ordinata sunt ad maius obsequium, & laudem Dei & Domini nostri,

F I N I S.

L A V S D E O.